

VEILEDER TIL NAViOs KONTRAKTSMAL FOR AUDIOVISUELLE OVERSETTELSER

NAViOs styre vedtok våren 2017 en kontraktsmal til bruk ved avtaleinngåelse med tekstebyråer og andre om audiovisuelle oversettelser. I denne veilederen finner du nyttige kommentarer og tips til hvordan malen kan brukes.

Kontraktsmalen er utformet av NAViO og anbefales brukt ved avtaleinngåelse med tekstebyråer og andre oppdragsgivere så langt det lar seg gjøre.

De fleste oppdragsgivere har egne kontrakter som de tilbyr sine oversettere. Hensikten med NAViOs mal er å gi medlemmene et verktøy i forhandlinger med oppdragsgivere. Malen kan brukes som den er, eller som et utgangspunkt for forhandlinger og individuelle tilpasninger. Dersom du har behov for å gjøre vesentlige endringer i malen for å tilpasse kontrakten til dine og oppdragsgivers behov, ber vi deg kontakte NAViO for råd og veiledning.

Nedenfor finner du kommentarer til hvert enkelt punkt i malen.

***

Pkt. 1

Kontraktsmalen er tenkt brukt som en overordnet rammeavtale for oppdrag som inngås mellom en tekster og en oppdragsgiver. Den regulerer de faglige, praktiske og juridiske sidene ved alle teksteoppdrag som inngås mellom partene.

Hvert enkelt teksteoppdrag skal bekreftes. Det holder at dette gjøres ved en kort, skriftlig aksept på f. eks. e-post. Vilklårene for teksteoppdragene vil fremgå av den overordnede avtalen, og du behøver derfor ikke forhandle om vilkår (som f. eks. pris) for hvert enkelt oppdrag.

Pkt. 2

Dette punktet tydeliggjør hva som menes med de ulike oppdragstyper. Dersom det gjøres endringer i opprinnelig avtalt arbeid, skal honoraret justeres tilsvarende. Se NAViOs anbefalte satser for nærmere veiledning.

Pkt. 3

NAViOs anbefalte honorarsatser for ulike typer teksteoppdrag finner du [her](#).

Husk at en del teksteoppdrag er *mva-pliktige*. Merverdiavgiftsloven skiller mellom oversettelser som er vernet som åndsverk etter åndsverkloven (ikke mva-pliktig) og oversettelser som ikke har opphavsrettslig vern (mva-pliktig). Avgjørende ved denne vurderingen er om oversettelsen har preg av å være resultat av en kreativ, skapende og individuell innsats fra oversetterens side. Eroversettelsen av mer teknisk, maskinbasert eller rutinemessig art, taler dette for mva-plikt. Skatteetaten legger per i dag (medio

2017) til grunn at oversettelser av bl. a. nyheter, reality-programmer og underholdningsprogrammer ikke er opphavsrettslig vernet, og derfor omfattet av mva-plikt.

Oppdragsgiver har på nærmere bestemte vilkår rett til å *overdra rettighetene* til oversettelsen videre til andre, det vil stort sett si kringkastere. Retten til videreoverdragelse gir ikke rett til å *foreta endringer* i oversettelsen. Dersom den som får rettighetene overdratt til seg ønsker å foreta endringer i oversettelsen, krever det særskilt samtykke fra oversetteren.

Pkt. 4

Pkt. 5

Dette punktet markerer at du som oversetter er opphaver til oversettelsen, jf. åndsverkloven § 1.

Det innebærer for det første at enhver som hevder å ha rett til å utnytte oversettelsen må ha en avtale med deg. Gjennom dette punktet får oppdragsgiver rett til å utnytte verket innenfor sin normale virksomhet, dvs. visning på ulike audiovisuelle plattformer som TV i kabel- og satellittnett. Rettigheter til andre utnyttelsesformer enn det som ligger innenfor dette omfattes ikke av overdragelsen, og blir værende hos oversetteren. Det antakelig mest praktiske her er at de såkalte *kollektive rettighetene* ikke overdras. Se pkt. 6 nedenfor.

For det andre har du som opphaver en ufravikelig rett, som du ikke engang kan gi fra deg gjennom en avtale, til å navngis ved enhver utnyttelse av oversettelsen. *Hvordan* navngivelse skjer varierer i praksis, men skal alltid følge det som er å anse som *god skikk* i markedet. *Manglende* navngivelse vil være å anse som et brudd på åndsverkloven og kan utløse erstatningsplikt for oppdragsgiver.

For det tredje er du som opphaver beskyttet mot at oppdragsgiver eller andre foretar endringer i oversettelsen uten ditt samtykke. Endringer som fremstår som krenkende for deg vil være å anse som et brudd på åndsverkloven, og det kan utløse erstatningsplikt for oppdragsgiver.

Pkt. 6

Dette punktet sikrer deg retten til stipend fra NAViO, og at NAViO sikres nødvendige midler til å drive organisasjonen. Dette skjer gjennom at du uttrykkelig beholder de rettighetene (og det vederlaget) som forvaltes på dine vegne av Norwaco. Du kan lese mer om Norwaco [her](#)!

Dersom du *ikke* får gjennomslag for dette, eller blir tilbudt en avtale som innebærer at "alle rettigheter" overdras, ber vi deg kontakte NAViO for bistand.

Pkt. 7

Inngåtte avtaler skal holdes. Vær oppmerksom på at også muntlige avtaler er bindende. Dersom det kun er gitt muntlig tilbud og aksept for et oversetteroppdrag, er avtalen dermed like forpliktende for begge parter. For å sikre tydelighet og unngå tvil er imidlertid skriftlige avtaler klart å foretrekke.

Vær oppmerksom på at en rammeavtale med en oppdragsgiver sjelden gir et krav på noe bestemt antall oppdrag. Med mindre noe annet fremgår av avtalen, vil det derfor ikke være et avtalebrudd dersom du ikke får flere oppdrag, eller så mange oppdrag som du hadde forventet.

Pkt. 8

Pkt. 9

Oppdragsgiver får bare rett til å utnytte oversettelsen dersom avtalen gjennomføres som planlagt. Dersom oppdraget ikke gjennomføres, får oppdragsgiveren ingen rettigheter. Dette gjelder uavhengig av om det er du eller oppdragsgiveren som terminerer avtalen.

Pkt. 10

Oppdrag du påtar deg for oppdragsgiver vil følge denne avtalen frem til utløpet av oppsigelsesperioden. Det er viktig å presisere at du ikke har plikt til å påta deg oppdrag, kun at rammeavtalens vilkår vil gjelde for de oppdragene du velger å påta deg.

Pkt. 11

I enkelte kontrakter avtales det at eventuelle konflikter skal løses ved voldgift, som er et alternativt og privat alternativ til behandling i de alminnelige domstoler. NAViO anbefaler domstolsbehandling fremfor voldgift, da voldgift som oftest er vel så dyrt (eller dyrere) som domstolsbehandling. Det er heller ingen ankemuligheter om man taper i en voldgiftsdomstol.

Pkt. 12

Dette punktet åpner for individuelle tilpasninger eller tilføyelser. Ta kontakt med NAViO dersom dette er aktuelt.

***

NAViO v/styret

